

ESTATE PLANNING

De ongelijke uitbreng ... Minister brengt goed nieuws

Tekst **Anouck Lejeune**

Er werd de afgelopen tijd veel geschreven in de pers over de uitbreng van gemeenschappelijke goederen. Bij deze techniek worden gemeenschappelijke goederen uit de huwelijksgemeenschap gebracht naar de respectievelijke eigen vermogens van de echtgenoten. Deze uitbreng kan gebeuren bij helften maar bij een nakend overlijden van één van de echtgenoten is het ook mogelijk dat er meer gemeenschappelijke goederen worden toebedeeld aan het eigen vermogen van de -vermoedelijk- langstlevende echtgeno(o)t(e). Men noemt dit de asymmetrische of ongelijke uitbreng.

Laten wij eens kijken naar de situatie van Yvonne en Mathieu ...

Yvonne en Mathieu zijn gehuwd onder het wettelijk stelsel. Zij hebben twee kinderen: Lucie en Louis. Hun hele vermogen werd opgebouwd tijdens het huwelijk waardoor er enkel gemeenschappelijke goederen zijn. De huwgemeenschap bestaat uit een gezinswoning (500.000 EUR), een appartement aan zee (250.000 EUR) en beleggingsportefeuille (600.000 EUR).

Een tijdje geleden lieten zij berekenen welke erfbelasting verschuldigd zal zijn ingeval van een overlijden.

Welnu, op datum van het eerste overlijden zal de helft van het gemeenschappelijk vermogen deel uitmaken van de nalatenschap en deze zal in vruchtgebruik toekomen aan de langstlevende echtgeno(o)t(e) terwijl Lucie en Louis elk de helft ervan in blote eigendom zullen ontvangen. Dit zal gepaard gaan met een erfbelasting ten bedrage van 34.650 EUR.

Wanneer de langstlevende vervolgens overlijdt, zal het vruchtgebruik uitdoven (vrij van erfbelasting) terwijl de nalatenschap van de langstlevende in twee gelijke delen toekomt aan Lucie en Louis. Zij zullen hierover samen 48.270 EUR erfbelasting moeten betalen.

Mathieu heeft echter zojuist te horen gekregen dat hij terminaal is en weldra het tijdelijke voor het eeuwige zal ruilen en hij vraagt zich af op welke manier hij Yvonne kan beschermen maar dan natuurlijk liefst op een manier dat zijn erfgenamen niet al te veel erfbelasting zullen moeten betalen.

De asymmetrische uitbreng uit de huwgemeenschap kan een oplossing bieden

De doelstellingen van Mathieu -en Yvonne- kunnen bereikt worden door over te gaan tot een **asymmetrische uitbreng** van één of meerdere **gemeenschappelijke goederen**.

Hierbij is het belangrijk dat deze uitbreng plaatsvindt op een ogenblik waarop Yvonne én Mathieu nog in leven zijn. Op deze wijze betreft het immers een toebedeling van de gemeenschap bij leven en niet bij overlijden waardoor er over deze verdeling in principe geen erfbelasting verschuldigd zal zijn.

In voorkomend geval besluiten Mathieu en Yvonne om via een wijziging van hun huwelijkscontract het appartement aan zee en de beleggingsportefeuille uit het gemeenschappelijk vermogen te halen en over te hevelen naar het eigen vermogen van Yvonne. De gezinswoning zal gemeenschappelijk blijven.

Bovenstaande uitbreng zal niet enkel tot gevolg hebben dat de omvang van het gemeenschappelijk vermogen vermindert maar zal er ook toe leiden dat de nalatenschap van Mathieu verkleint. Bovendien wordt Yvonne goed beschermd vermits zij volle eigenaar wordt van het appartement en de beleggingsportefeuille.

Na de voorgenomen wijziging zal de erfbelasting op datum van het overlijden van Mathieu 4.800 EUR bedragen (enkel erfbelasting te betalen over de blote eigendom die Lucie en Louis ontvangen met betrekking tot de gezinswoning). Dit betekent in eerste instantie dus een besparing van 29.850 EUR.

Foto: Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed. Bron: Wikipedia

Maar ingevolge deze uitbreng wordt een groot deel van het -vroeger gemeenschappelijk- vermogen geconcentreerd bij Yvonne en zal de bij haar overlijden verschuldigde erfbelasting stijgen. Op dat ogenblik zullen Lucie en Louis op dat ogenblik samen 105.000 EUR erfbelasting dienen te betalen, zijnde 56.730 EUR meer dan in de originele situatie.

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het fiscale voordeel dat gerealiseerd werd bij het -eerste- overlijden van Mathieu, bij het tweede overlijden van Yvonne zelfs geheel wordt teniet gedaan.

Maar Yvonne kan uiteraard tijdens haar leven overgaan tot het uitvoeren van schenkingen aan haar kinderen waardoor de omvang van haar nalatenschap verkleint en bijgevolg de erfbelasting zal verminderen.

Maar is deze asymmetrische uitbreng uit de huwgemeenschap zonder risico's?

Vlabel stelde weliswaar in een aantal standpunten dat er in voorkomend geval sprake was van fiscaal misbruik maar werd door de rechtspraak -tot het Hof van Cassatie toe- teruggefloten.

En dan is er nog het antwoord van minister Diependaele op een parlementaire vraag die hem op 5 december 2023 werd gesteld.

De minister verklaarde eerst en vooral dat er bij een asymmetrische uitbreng **geen** sprake is van **fiscaal misbruik**

Het betreft hier een verdeling van het gemeenschappelijk vermogen bij leven en niet bij overlijden van één van de echtgenoten waardoor er geen erfbelasting verschuldigd is.

maar hij gaat nog verder door te stellen dat dit zeker "*geen techniek van creatieve vermogensplanning*" noch "*een ontwijkingsmechanisme in de erfbelasting*" is.

Bovendien betreft het hier een verdeling van het gemeenschappelijk vermogen bij leven en niet bij overlijden van één van de echtgenoten waardoor er geen erfbelasting verschuldigd is. Er wordt ook geen bepaling uit de erfbelasting geschonden.

De minister sluit tenslotte af met de mededeling dat hij geen enkele reden ziet om het decreet inzake de Vlaamse erfbelasting aan te passen om de asymmetrische uitbreng alsnog te belasten. Nu maar hopen dat Vlabel deze uitspraak respecteert en de asymmetrische uitbreng in de toekomst niet meer kwalificeert als fiscaal misbruik.

Welke formaliteiten dient u te respecteren en welke kosten zijn hieraan verbonden?

Wenst u over te gaan tot de asymmetrische uitbreng van gemeenschappelijke goederen dan volstaat het om contact op te nemen met uw notaris. Deze zal dan een akte opstellen tot wijziging van uw huwelijkscontract, met name de uitbreng van goederen uit de huwgemeenschap.

Naast de notariskosten dient u in dit kader rekening te houden met het algemeen vast recht van 50 EUR enerzijds en het verdelrecht van 2,5% (Vlaams Gewest) of 1% (Brussels en Waals Gewest) anderzijds, althans voor zover het de uitbreng van onroerende goederen betreft. De uitbreng van roerende goederen zal geen aanleiding geven tot de heffing van registratiebelasting (verdeel- of enig ander recht).

In het specifieke geval van Yvonne en Mathieu zal er dus naast notariskosten en

het algemeen vast recht (50 EUR) nog een verdelrecht betaald moeten worden n.a.v. de verdeling van het appartement, zijnde 6.250 EUR (= 250.000 EUR * 2,5%).

Is de keuze voor de asymmetrische uitbreng een goede beslissing?

Wanneer één van beide echtgenoten -gehuwd onder het gemeenschappelijk- termiaal is, lijkt het inderdaad raadzaam om over te gaan tot de asymmetrische uitbreng uit de huwgemeenschap, zeker na het antwoord van de minister waarin hij stelt het decreet niet aan te zullen passen.

Hierdoor zal immers niet enkel de erfbelasting verminderd kunnen worden maar wordt er tevens een goede bescherming ingebouwd voor de langstlevende der echtgenoten.

U dient er in dit geval wel rekening mee te houden dat dit een zogenaamde horizontale techniek van succesplanning betreft (i.e. uitsluitend tussen de echtgenoten) waardoor de omvang van de nalatenschap van de langstlevende zal toenemen, met bijkomende erfbelasting als gevolg.

Het is dus van primordiaal belang dat de langstlevende tijdens zijn/haar leven nog stappen onderneemt richting de erfgenamen om zo de tweede nalatenschap te verkleinen.

Aangezien elke situatie anders is, raden wij u in elk geval aan om -alvorens bepaalde stappen te ondernemen- u uitvoerig te laten informeren door een specialist ter zake. Want als puntje bij paaltje komt, kan Vlabel nog altijd een ander standpunt innemen waardoor u gerechtelijke stappen dient te ondernemen. Bovendien zullen ministers altijd komen en gaan maar blijft de zekerheid dat we ooit belastingen betalen altijd bestaan ... •

Disclaimer

Dit is een publicatie van Leo Stevens & Cie, een beursvennootschap vergund door de NBB (Nationale Bank van België).

Deze publicatie mag niet beschouwd worden als 'onderzoek op beleggingsgebied' zoals bedoeld in het koninklijk besluit van 3 juni 2007. Het is een publicitaire mededeling. De wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebieden zijn hierop niet van toepassing. Eventuele aanbevelingen zijn niet onderworpen aan een verbod om al voor de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te onderhandelen.

Deze publicatie mag niet als persoonlijk beleggingsadvies beschouwd worden. Leo Stevens & Cie kan niet garanderen dat de in de publicatie behandelde financiële instrumenten voor u geschikt zijn. Mocht u op basis van deze publicatie overgaan tot een financiële transactie, dan draagt u hier zelf de volledige verantwoordelijkheid voor. Beleggen in financiële instrumenten (zoals aandelen) kan grote risico's inhouden. Alvorens tot een transactie over te gaan, moet een belegger beschikken over de nodige ervaring en kennis om de eventuele risico's die gepaard gaan met de transactie ten volle in te schatten, in staat zijn om deze risico's te dragen waarbij beseft moet worden dat het belegde kapitaal geheel of gedeeltelijk verloren kan gaan.

Medewerkers van Leo Stevens & Cie kunnen vóór de verspreiding van deze aanbevelingen handelen in het financieel instrument.

Eventuele rendementen die in deze publicatie vermeld werden, zijn gerealiseerd geworden in het verleden. Er is geen garantie dat zij ook in de toekomst behaald zullen worden. Men kan evenmin zeker zijn dat de beschreven scenario's, verwachtingen en risico's zullen uitkomen in de realiteit. Zij dienen als indicatief beschouwd te worden. De gegevens die in de publicatie vermeld worden, zijn louter informatief en kunnen aan veranderingen onderhevig zijn. Wisselkoersschommelingen kunnen vooropgestelde resultaten en rendementen beïnvloeden.

De publicatie geeft de analyse weer van de auteur op de vermelde datum. Hoewel de analyse gebaseerd is op volgens de auteur betrouwbare bronnen, kan de correctheid, volledigheid en actualiteit van de gebruikte informatie niet gegarandeerd worden.

Niets in deze publicatie mag gereproduceerd worden zonder de voorafgaande uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van Leo Stevens & Cie. Deze publicatie is onderworpen aan het Belgisch recht en aan de uitsluitende rechtsmacht van de Belgische rechtbanken.

Leo Stevens

PUUR & PERSOONLIJK VERMOGENSBEHEER

Leo Stevens
Vermogensbeheer met een pure & persoonlijke missie

Leo Stevens begeleidt u in het beheer van uw vermogen als geen andere financiële instelling in België: puur en persoonlijk.

Schildersstraat 33
2000 Antwerpen
T +32 3 242 03 70

info@leostevens.com
www.leostevens.com

